

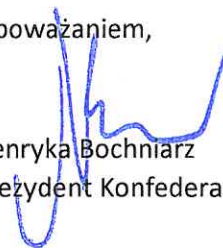
Warszawa, 11 czerwca 2019 r.
KL/217/105/DG/2019

Pan
Stanisław Gawłowski
Przewodniczący Komisji Ochrony Środowiska,
Zasobów Naturalnych i Leśnictwa

Szanowny Panie Przewodniczący,

W zawiązku z rozpoczęciem procesu legislacyjnego w Sejmie projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3495), w załączeniu przesyłam stanowisko Konfederacji Lewiatan do przedmiotowego projektu.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załącznik:

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3495).

Stanowisko Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3495).

- I. Na wstępie pragniemy wskazać, że projektowany art. 7, w którym zmieniana jest ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 542), został wprowadzony bez jakichkolwiek konsultacji społecznych, a dokonuje on zasadniczych zmian dotyczących znacznej grupy przedsiębiorców, ponieważ odnosi się do nowowprowadzanej opłaty recyklingowej od toreb na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości powyżej 50 mikrometrów. Powyższe stanowi o wadliwości procesu legislacyjnego na etapie prac rządowych, co przekłada się również na jego wadliwość na etapie prac parlamentarnych, w sytuacji nieusunięcia tych regulacji z projektu.

Dodatkowo pragniemy wskazać, iż załączona do projektu ustawy Ocena Skutków Regulacji (OSR) nie uwzględnia szeregu wniosków wypływających z Dyrektywy w sprawie ograniczenia wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Dyrektywa ta oparta jest na raporcie BIO Intelligence Service wykonanym na zlecenie Komisji Europejskiej. Przedstawiona tam jest pełna analiza zużycia toreb na zakupy, wraz z informacją jakiego rodzaju torby są przez konsumentów porzucane bez kontroli i trafiają do środowiska. Z raportu wynika, że torby powyżej 50 mikrometrów grubości nie stwarzają zagrożenia środowiskowego. Wskazuje się, że kraje, gdzie torby plastikowe wielokrotnego użytku są najbardziej rozpowszechnione nie raportują istotnych problemów z zaśmiecaniem” (str.34)(...). Grube torby z tworzyw sztucznych są najlepszą opcją środowiskową” (str. 34)(...). Ponadto podnosi się, że torby bawełniane czy papierowe mają wyższy ślad środowiskowy w fazie pozyskania surowców, produkcji i transportu. Do powyższych okoliczności projektodawca powinien odnieść się we właściwie skonstruowanym OSR, czego nie uczynił.

Pragniemy wskazać, że w projektowanych uregulowaniach nie dokonano w OSR właściwej analizy wpływu przepisów na funkcjonowanie producentów torebek i ich dostawców. Dla przypomnienia podajemy, że resort środowiska bez konsultacji przyspieszył o rok wprowadzenie regulacji dotyczących transpozycji dyrektywy w sprawie ograniczenia stosowania lekkich torebek foliowych, co skróciło dramatycznie czas niezbędny przedsiębiorcom do adaptacji do nowych przepisów. Przedsiębiorcy byli zmuszeni do natychmiastowej wymiany maszyn i oprzyrządowania, aby przestawić produkcję na torby grubsze, wielorazowe. Niezbędne maszyny, zakupione przez przedsiębiorców, znajdują się obecnie w fazie kredytowania i dopiero mogły mieć szansę, aby zamortyzować się w przyszłych latach. Tymczasem resort środowiska ponownie projektuje zmianę niedawno wprowadzonych przepisów, bez ich konsultacji, gdzie wprowadza się zapisy, które zmuszą przedsiębiorców do likwidacji firm, ponieważ utrata rynku pod nowe inwestycje zmusi masowo firmy do bankructw. Z kolei projektowane uregulowania stawiają w pozycji

uprzywilejowanej dużych producentów papieru i importerów materiałów takich jak bawełna. W Polsce produkcją toreb foliowych i produkcją folii dla tego sektora zajmuje się około 120 przedsiębiorstw. Są to w większości firmy rodzinne. Wprowadzenie projektowanych uregulowań może prowadzić do ich likwidacji, co oczywiście spowoduje utratę wielu miejsc pracy i niemożność spłacenia kredytów, zaciągniętych na inwestycje.

Podsumowując, wnosimy o rezygnację ze zmian dotyczących ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, a odnoszących się do ww. toreb.

- II. Niezależnie od powyższego pragniemy ponownie odnieść się do zmian wprowadzonych ustawą o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2018r. poz. 1592) Konfederacja Lewiatan widzi potrzebę rozwiązania problemu nielegalnego postępowania z odpadami, konieczność ograniczenia nieprawidłowości w tym zakresie, w szczególności w zakresie bezprawnego porzucania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Należy jednak wskazać, iż wszystkie instrumenty służące temu celowi, muszą być proporcjonalne i adekwatne, dlatego pozwalam sobie zgłosić postulaty zmian w ustawie o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U z 2018r. poz. 1592) – dalej, zamiennie „ustawa” oraz w ustawie o odpadach. Uregulowania wprowadzone tą ustawą powodują nałożenie na niektóre grupy posiadaczy odpadów nieuzasadnione i nadmiernie uciążliwe obowiązki, nieproporcjonalne do ryzyka jakie wiąże się z prowadzoną przez nich działalnością. Inne bowiem ryzyka stwarzają posiadacze odpadów, dla których samo przyjęcie odpadów wiąże się z uzyskaniem przychodu i którzy mogą nie być, np. ze względów ekonomicznych, zainteresowani dalszym postępowaniem z nimi w zgodzie z przepisami oraz inni posiadacze odpadów, którzy odpady nabywają w celu ich przetworzenia.

Przepisy art. 43 ust. 1 – 2 ustawy o odpadach określają elementy zezwolenia na zbieranie odpadów i zezwolenia na przetwarzanie odpadów oraz wymagania wobec obiektów przeznaczonych do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów. Wśród tych elementów są te, dotyczące wymagań wynikających z warunków ochrony przeciwpożarowej instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub innego miejsca magazynowania odpadów (por. art. 43 ust. 1 pkt 6a oraz art. 43 ust. 2 pkt 7b). Przepis dotyczący delegacji do wydania rozporządzenia określającego wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej, jakie mają spełniać obiekty budowlane lub ich części oraz inne miejsca przeznaczone do zbierania, magazynowania lub przetwarzania odpadów (art. 43 ust. 8 ustawy o odpadach w zw. z art. 17 pkt 2 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw) wejdzie w życie 22 lipca 2019r., a więc rozporządzenie zostanie wydane odpowiednio później. Rozporządzenie to stanowi przepisy przeciwpożarowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Bez tych przepisów trudno będzie wypełnić przepisy

art. 43 ust. 1-2 ustawy o odpadach oraz art. 10 i art. 14 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw.

Zasadne jest więc wydłużenie terminów na złożenie wniosków o zmianę pozwolenia zintegrowanego, o którym mowa w art. 10 oraz zezwoleń, o których mowa w art. 14 ustawy. Aby takie wnioski o zmianę pozwoleń/zezwoleń mogły być złożone poprawnie, musi być wydane rozporządzenie określające wymagania w zakresie ochrony przeciwpożarowej (art. 43 ust. 8 ustawy o odpadach). Zasadne jest więc wydłużenie terminów na złożenie wniosków o zmianę wynikających z art. 10 oraz art. 14 ustawy do 24 miesięcy. Zasadne jest ponadto, aby minister właściwy ds. środowiska mógł wyłączyć określone grupy posiadaczy odpadów z obowiązku wypełniania wymagań w zakresie ochrony przeciwpożarowej. To wymaga zmian w delegacji do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 43 ust. 8 ustawy o odpadach.

Dodatkowo, wobec niewydania przez ministra właściwego do spraw środowiska rozporządzenia w zakresie wymagań dla prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów, minimalnych wymagań dla urządzeń technicznych wizyjnego systemu kontroli oraz wymogów przechowywania i udostępniania zapisanego obrazu (realizacja delegacji ustawowej z art. 25 ust. 8a ustawy o odpadach), zasadne jest odłożenie w czasie stosowania przepisów art. 25 ust. 6a-6e ustawy o odpadach. Przepis art. 25 ust. 8a wszedł w życie 22 lutego 2019r. Ostateczny kształt rozporządzenia determinuje sposób wykonywania obowiązków wynikających z art. 25 ust. 6a-6e. Brak przepisów wykonawczych powoduje, że obowiązki te nie mogą zostać wykonane i ta niemożliwość ma charakter trwały, do czasu wydania rozporządzenia. Ponadto zasadne jest, aby minister właściwy ds. środowiska mógł wyłączyć określone grupy posiadaczy odpadów z obowiązku prowadzenia wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów. To wymaga zmian w delegacji do wydania rozporządzenia, o którym mowa w art. 25 ust. 8a, a także odpowiednich zmian w zakresie jego wejścia w życie takiego rozporządzenia (np. 24 miesiące).

Dodatkowo należy rozważyć wydłużenie do 2 lat terminu, o którym mowa w art. 25 ust. 4 ustawy o odpadach [zmiany wynikowe: art. 41 ust. 3 pkt 1 lit. d, 41b ust. 3, art. 42 ust. 1 pkt 4 lit. b, 43 ust. 1 pkt 4 lit. b, art. 43 ust. 2 pkt 5 lit. b, zmiany w art. 33 ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2018 r. poz. 296 i 1479), zmiany w art. 8, art. 14 i 15 ustawy o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r. poz. 1592)]. Powyższe rozwiązanie zapewni ciągłość zaopatrzenia w surowce oraz spowoduje dostosowanie do realiów rynkowych odbioru odpadów.

Proponujemy ponadto dodatkowe zmiany w art. 42 ust. 3a ustawy o odpadach. Zgodnie z postanowieniami art. 42 ust. 3a ustawy o odpadach, do wniosku o wydanie zezwolenia na

zbieranie odpadów oraz do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów dołącza się m.in. określone w tym przepisie zaświadczenia i oświadczenia o niekaralności: wspólnika, prokurenta, członka zarządu lub członka rady nadzorczej posiadacza odpadów będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej. Jest to bardzo szeroki krąg podmiotów zobowiązanych. W odniesieniu do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, przepis ten jest interpretowany w ten sposób, że wymagane jest złożenie zaświadczeń i oświadczeń przez wszystkich wspólników, prokurentów, członka zarządu i członka rady nadzorczej. W szczególności w odniesieniu do wspólnika mogą powstać realne problemy. Ustawa nie kategoryzuje w żaden sposób pojęcia „wspólnik”. Oznacza to, że konieczne jest przedłożenie zaświadczeń i oświadczeń o niekaralności wszystkich wspólników, a nie np. tylko tych, którzy ujawnieni są w KRS. Wiele spółek z ograniczoną odpowiedzialnością posiada kilku a nawet kilkudziesięciu wspólników, a wspólnicy są niekiedy skonfliktowani. Regulacja powyższa generuje nie tylko dodatkowe koszty (koszt zaświadczenia o niekaralności to 30 zł), ale powoduje, że jej wykonanie może być nie tylko utrudnione, ale wręcz niemożliwe do wykonania. Prowadzenie ewentualnych sporów sądowych ze wspólnikami w tym zakresie, trwających zwykle kilka lat nie jest rozwiązaniem właściwym. W rzeczywistości w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, decyzje zarządcze podejmują członkowie zarządu i oni w tym zakresie ponoszą odpowiedzialność.

Pożądanym zatem byłoby co najmniej doprecyzowanie, że żądanie zaświadczeń i oświadczeń o niekaralności wspólników dotyczy spółek osobowych, co byłoby spójne z wynikającym z kodeksu spółek handlowych sposobem reprezentacji i zarządzania.

Proponujemy zatem następujące brzmienie art. 42 ust. 3a pkt 1 lit. b, pkt 4 lit. b, pkt 5 ustawy o odpadach:

„3a. Do wniosku o wydanie zezwolenia na zbieranie odpadów oraz do wniosku o wydanie zezwolenia na przetwarzanie odpadów dołącza się:

1) zaświadczenie o niekaralności:

...

b) wspólnika spółki osobowej, prokurenta, członka zarządu lub członka rady nadzorczej posiadacza odpadów będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej

- za przestępstwa przeciwko środowisku lub przestępstwa, o których mowa w art. 163, art. 164 lub art. 168 w związku z art. 163 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2017 r. poz. 2204 oraz z 2018 r. poz. 20, 305 i 663);

4) oświadczenie, że w stosunku do:

.....

b) posiadacza odpadów będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej albo wspólnika spółki osobowej, prokurenta, członka zarządu lub członka

rady nadzorczej tego posiadacza odpadów prowadzącego działalność gospodarczą jako osoba fizyczna

- w ostatnich 10 latach nie wydano ostatecznej decyzji o cofnięciu zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytworzenie odpadów uwzględniającego zbieranie i przetwarzanie odpadów lub nie wymierzono administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 194;

5) oświadczenie, że wspólnik spółki osobowej, prokurent, członek zarządu lub członek rady nadzorczej posiadacza odpadów nie jest lub nie był wspólnikiem, prokurentem, członkiem rady nadzorczej lub członkiem zarządu innego przedsiębiorcy, w stosunku do którego w ostatnich 10 latach nie wydano ostatecznej decyzji o cofnięciu zezwolenia na zbieranie odpadów, zezwolenia na przetwarzanie odpadów, zezwolenia na zbieranie i przetwarzanie odpadów lub pozwolenia na wytworzenie odpadów uwzględniającego zbieranie i przetwarzanie odpadów lub nie wymierzono administracyjnej kary pieniężnej, o której mowa w art. 194. „

Powyższa zmiana powinna skutkować dodatkowo następującą zmianą w art. 46 ustawy o odpadach, jak i art. 184 ust. 4 pkt 7 oraz 186 ust. 1 pkt 8 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Konfederacja Lewiatan, KL/217/105/DG/2019

